

Справа № 2.09.67 р.

В И Р О К

ІМ'ЯМ УКРАЇНСЬКОЇ РАДЯНСЬКОЇ СОЦІАЛІСТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ

1967 року грудня 15 дня Судова колегія в кримінальних справах Львівського обласного суду, в складі:

Головуючого-члена Львівського облсуду - Крючкова-Дворацького
Народних засідателів Львівського обласного суду-Партикевича,
Мальчицького,

При секретарі - Юрко,
З участю прокурора - Васильєва
та адвоката - Златопольського

розглянула у відкритому судовому засіданні в м. Львові кримінальну справу про обвинувачення:

МАЛАЖЕНСЬКОГО Василя Івановича, народження 14 липня 1926 року, уродженця с. Старгород Сокальського району Львівської області, без постійного місця проживання, українця, з освітою чотири класи, одруженого, безпартійного, судимого в 1949 році за ст.80 КК УРСР /в редакції 1927 року/ до одного року і шести місяців позбавлення волі, повністю відбувшого міру покарання та звільненого з місць позбавлення волі в 1950 році, судимість знята у відповідності зі ст.6 Указу Президії Верховної Ради Союзу РСР від 27 березня 1953 року "Про амністію", громадянина СРСР, ніде не працювавшого, в скоєнні злочинів, передбачених ст. ст. 58 част. I та 64 КК УРСР.

Вислухавши покази підсудного і свідків, оглянувши приєднані до матеріалів справи документи, вислухавши представників державного обвинувачення і захисту та останнє слово підсудного, Судова колегія в кримінальних справах Львівського обласного суду

в с т а н о в и л а:

підсудний Малаженський Василь Іванович, проживаючи на тимчасово окупованій німецько-фашистськими загарбниками території в с. Старгороді Грубешівського повіту /тепер Сокальського району Львівської області/, навесні 1940 року добровільно виїхав в Німеччину, де в тому ж році вступив в антирадянську націоналістичну організацію УНО /"Українська націоналістична організація"/, а влітку 1942 року також добровільно погодився працювати в німецькій поліції на тимчасово окупованій території Радянської України і з цією метою по рекомендації УНО навчався в поліцейських школах в містах Криниця і Ровно, які готували спеціальні кадри для служби в поліції.

Повернувшись в с. Старгород і ставши навесні 1943 року станичним ОУН-бандерівців в селах Старгороді і Печегорі під бандитською кличкою "Кучерявий", організував сільську банд-бойку ОУН та проводив збір продуктів харчування і інших предметів для банди ОУН-УПА.

213

Влітку 1943 року Малаженський встановив зв'язок з ватажком банди ОУН-мельниківців "Білим", залучив до співпраці з цією бандою ОУН членів організованої ним бандбоївки та 11 липня 1943 року приймав участь в нападі на села Гуров і Вигранку Іваничівського району Волинської області, під час якого ними по-звірячому були вбиті понад сто громадян польської національності цих сіл, а їх господарства були спалені і пограбовані.

Із пограбованого майна Малаженський привласнив собі коня.

Взимку 1944 року, виконуючи вказівку "проводу" ОУН-Малаженський організував напад створеної ним бандбоївки на господарство Каспицького в с. Лешкув Грубешівського повіту /тепер с. Першотравневе Сокальського району Львівської області/, особисто вбив громадянина Каспицького і разом зі своєю бандбоївкою пограбував його господарство, частину з пограбованого майна /коней і підводу/ продав, а двох свиней передав в банду УПА.

В березні 1944 року, дізнавшись про прояву групи радянських партизанів партизанського з'єднання "24-я годовщина РККА" в с. Малі Джари /тепер с. Заставне Іваничівського району Волинської області/, Малаженський спочатку направив в це село в розвідку жителя с. Старгород Сича Т.П., а потім, переконавшись про наявність, кількість і місце розташування радянських партизанів, озброївшись гвинтівкою, організував напад своєї бандбоївки і інших бандитів ОУН-УПА на радянських партизанів, під час якого одного радянського партизана ними було вбито, а двох партизанів захоплено в полон пораненими. Малаженський безпосередньо приймав участь в допиті поранених радянських партизанів і в їх страті після допиту.

В квітні 1944 року, виконуючи вказівку "проводу" ОУН, разом з іншими бандитами-бандерівцями приймав участь в вбивстві жителів с. Старгород Касюка Мирона, його дружини і чотирьох дітей, Петрушевського Яна і його трьох синів, Яблонського Володимира, Пулавського Петра і Башука Петра, всього 13-ти громадян, які засуджували дії банд ОУН-УПА.

Виконуючи вказівки "проводу" ОУН, навесні 1944 року направив для поповнення в банду ОУН-УПА жителів сіл Старгород і Печегори Сидорова, Денисюка і Гамає.

В липні 1944 року під час відступу німецько-фашистських загарбників з території Сокальського району Львівської області, Малаженський добровільно вступив в так званий "Український легіон самооборони" - мельниківців, який входив в склад німецької армії як карний батальйон - 31.

Коли 23 липня 1944 року біля с. Хланів Люблінського воєводства радянськими партизанами був вбитий один з командирів карного батальйону - 31 німецький офіцер Асмус, Малаженський разом з іншими карателями цього карного батальйону-31 приймав участь в розправі над мирними жителями сіл Хланів, Владівлавка і хутора Хланів Краєністовського повіту, під час якої карателями по-звірячому було вбито 45 жителів цих сіл і 95 господарств було спалено.

3.-

В 1944 році Малаженський в складі сотні "Вовка" карного батальйону-31, приймав участь в придушенні антифашистського варшавського повстання, а також приймав участь в облавах і інших карних акціях проти польських партизанів в районі міста Мехів Краківського воєводства.

Напочатку 1945 року Малаженський приймав участь в облавах проти югославських партизанів на території Югославії, а коли карний батальйон -31 влився в дивізію "СС-Галичина", він продовжував служити німцям в цій дивізії та приймав участь в її складі в боях проти Радянської Армії на території Австрії.

Перебуваючи після капітуляції німецько-фашистської армії в таборі для військовополонених в м. Риміні /Італія/, Малаженський підтримував роботу проти СРСР і ПНР, наприкінці 1946 року прибув в "Головний провід" ОУН-мельниківців в м. Мюнхен /Західна Німеччина/, де від одного з ватажків мельниківців "Марка" ім"я Козловського Яна та організувати на польсько-радянському кордоні нелегальну переправу емісарів ОУН-мельниківців.

Боячись бути викритим, Малаженський спочатку втік на західні землі ПНР, відмовившись від виконання завдання "Головного проводу" ОУН-мельниківців, а 1 січня 1949 року нелегально перейшов державний кордон з ПНР до Радянського Союзу, за що був затриманий і засуджений, але органи радянської влади не повідомили про свою минулу злочинну діяльність.

Довідавшись, що органам Радянської влади стало відомо про його злочини, влітку 1959 року перейшов на нелегальне становище і переховувався від органів слідства до 3 лютого 1967 року, коли був затриманий в лісі в Бродівському районі Львівської області.

Судова колегія вважає встановленою винність Малаженського в скоєнні таких особливо небезпечних державних злочинів, як організаційна діяльність, спрямована до підготовки і вчинення ряду терористичних актів, до створення такої організації, що має на меті вчинити такі терористичні акти, участь в антирадянській організації, а також безпосередня участь в скоєнні терористичних актів, зокрема, проти радянських партизанів на тимчасово окупованій німецько-фашистськими загарбниками території Радянської України та ПНР.

Допитаний в судовому засіданні підсудний Малаженський свою вину в скоєнні інкримінованих йому особливо небезпечних державних злочинів визнав частково та пояснив, що в 1940 році він виїхав до Німеччини, де добровільно вступив в антирадянську організацію УНО, що як член цієї антирадянської організації українських націоналістів добровільно погодився служити в німецькій поліції на тимчасово окупованій німцями території Радянської України, що в 1942 році навчався в поліцейських школах в містах Криниця і Ровно, які готували спеціальні кадри для служби в німецькій поліції.

Малаженський пояснив, що він з весни 1943 року до липня 1944 року виконував обов'язки станичного ОУН-бандерівців в селах Старгород і Печегори, був призначений виконувати ці

0125

обов'язки кучовим бандитську кличку кучового ОУН, створив в селах Старгород і Печегори бандбоївку, був озброєний гвинтівкою і пістолетом, разом з членами бандбоївки збирав для банд ОУН-УПА продукти харчування.

Малаженський пояснив, що влітку 1943 року встановив зв'язок з ватажком банди ОУН -мельниківців бандитом "Білому", втягнув до співпраці з цією бандою ОУН "Білого" членів організованої ним бандбоївки, що, озброївшись гвинтівкою, разом зі своєю бандбоївкою приймав участь в акції банди "Білого" проти мирного населення сіл Гуров і Вигранка в липні 1943 року, але під час знищення польського населення цих сіл бандою "Білого", сам нікого не вбивав, лише пограбував і привласнив собі коня.

Малаженський пояснив, що взимку 1944 року він разом з членами своєї бандбоївки, виконуючи вказівку "проводу" ОУН-бандерівців про заготівлю продуктів харчування для банд УПА, організував напад на господарство Каспшицького в с. Лешкув Грубешівського повіту /тепер с.Першотравневе Сокальського району Львівської області/, особисто вбив Каспшицького, пограбував господарство Каспшицького та передав з пограбованого майна двох свиней для банди УПА.

Малаженський пояснив, що разом з іншими бандитами приймав участь в нападі на радянських партизанів в с. Малі Джари в березні 1944 року, але нападу цього не організував, безпосередньої участі в ~~його~~ бою з радянськими партизанами не приймав, нікого не вбивав, поранених партизанів не допитував і в страті цих радянських партизанів не приймав участі.

Далі Малаженський пояснив, що він в квітні 1944 року, виконуючи вказівку "проводу" ОУН, показував бандитам кого слід вбивати в с. Старгород, але сам нікого з 13-ти жителів цього села не вбивав, що навесні 1944 року направив в банду ОУН-УПА жителів сіл Старгород і Печегори Сидора, Денисюка і Гамаю.

Малаженський пояснив також, що, боючись відповідальності перед органами радянської влади за скоєні ним особливо небезпечні злочини, добровільно вступив в каральний батальйон -31, який називався "Українським легіоном самооборони", безпосередньої участі в карних акціях в селах Хлань, Владиславка, хутір Хлань в липні 1944 року, в Варшаві-восені 1944 року не приймав, нікого не вбивав, що хоч і приймав участь в облавах на польських і югославських партизанів, але також нікого не вбивав під час проведення цих карних операцій.

Малаженський пояснив також, що коли карний батальйон -31 влився в дивізію "СС-Галичина", він був направлений на фронт на території Австрії, але в боях з Радянською Армією участі не приймав.

Одержавши від одного з ватажків "головного проводу" ОУН-мельниківців в м. Мюнхені завдання організувати на польсько-радянському кордоні нелегальну переправу емісарів ОУН, добровільно відмовився від цього завдання і перейшов на територію Радянського Союзу, де проживала його сім'я.

За недегальний перехід кордону покарання відбув повністю, обговоривши наведені підсудним заперечення, Судова колегія вважає їх безпідставними, оскільки вони повністю спростовуються зібраними на попередньому слідстві і перевіреними в судовому засіданні слідуючими доказами.

Так, добровільний виїзд в Німеччину, вступ в УНЮ та добровільне навчання в поліцейських школах стверджується показами свідків Киця, Ксенюка, Дубаса і Денисюка / том 4, а.с. 95-96; том 5, а.с. 300-302; том 3, а.с. 196-197; том 3, а.с. 76, том 6, а.с. 13/ та в судовому засіданні.

Про створення бандбоївки в селах Старгород і Печегори, озброєння бандбоївки вогнепальною зброєю та про збір продуктів харчування для банд ОУН-УПА ствердили в судовому засіданні свідки Палій, Денисюк, Савка, Дубас, Вавренюк, Киця, Федина, Сич, Чабан та Гитлярський Яким.

Про зв'язки Малаженського з бандою ОУН -мельниківців "Білого" та його безпосередню участь в знищенні і пограбуванні мирного населення сіл Гуров і Вигранка ствердили на попередньому слідстві і в судовому засіданні свідки Палій Іван, Денисюк, Вавренюк, Качорусь Петро, Качорусь Роман / том 3 а.с. 17-22, том 6, а.с. 48-52; том 3, а.с. 79-81, том 6 а.с. 15-16; том 4, а.с. 5-6; том 3, а.с. 95-97; том 3, а.с. 102, 105/.

Вина Малаженського по цьому епізоду стверджується також довідкою Волинського обласного державного архіву від 30 березня 1967 року за № 199/КЗЛ-25, довідкою Волинського УКДБ від 29 квітня 1967 року за № III2, довідкою Заболотцівської сільської Ради від 20 березня 1967 року / том 9, а.с. 40, 47, 48/.

Про вбивство громадянина Каспшицького, організацію цього вбивства і пограбування господарства Каспшицького ствердили на попередньому слідстві і в судовому засіданні свідки Палій Іван, Дзянич, Петровський, Голуб / том 3, а.с. 26-31; том 3, а.с. 126-129; том 3, а.с. 133-135; том 3, а.с. 136-138/.

Вина Малаженського по цьому епізоду стверджується також довідкою Новоукраїнської сільської Ради від 10 червня 1967 року / том 9, а.с. 41/.

Вина Малаженського по епізоду організації ним нападу бандитів на радянських партизанів в с. Малі Джари, в допиті поранених партизанів та в їх знищенні стверджується на попередньому слідстві і в судовому засіданні показами свідків Палія Івана, Савки, Монюха Петра, Сича, Дмитрука, Ячука, Ярошука, Сибіри, Монюха Якова, Темчука Олександра та інших / том 3, а.с. 31-38, том 6, а.с. 43-75, том 3, а.с. 259; том 3, а.с. 136-141; том 5, а.с. 39-40, том 6, а.с. 184; том 5, а.с. 75-82, том 5, а.с. 83-93, том 5, а.с. 94-110; том 5 а.с. 111-116; том 5, а.с. 142-153; том 5, а.с. 154-160/.

Так, свідок Палій Іван пояснив, що Малаженський організував напад своєї бандбоївки і банди УПА на радянських партизанів, був озброєний гвинтівкою, приймав безпосередню участь в бою з радянськими партизанами, допитував двох поранених партизанів та приймав участь в знищенні двох радянських партизанів.

Свідок Палій Іван ствердив в судовому засіданні, що участь Малаженського в страті двох поранених радянських партизанів, які були захоплені бандитами в полон, йому відомо зі слів самого Малаженського та Дукельського Петра.

Свідок Савка ствердив, що він особисто бачив, як Малаженський, будучи озброєний гвинтівкою, супроводжував підводу з пораненими радянськими партизанами після їх допиту.

Свідок Сич Теодозій ствердив в судовому засіданні, що Малаженський, будучи озброєний гвинтівкою, наказав йому розвідати в с. Малі Джари про наявність, кількість і розташування загону радянських партизанів, що цей наказ він виконав.

Свідок Монюх Петро також ствердив, що за дві години до нападу бандитів на радянських партизанів в с. Малі Джари в розвідці був Сич Теодозій, який цікавився наявністю і розташуванням радянських партизанів та висловлював в їх адресу погрози.

Свідок Довгань Яків Якимович, комісар партизанського загону ім. 24-ої годовщини РККА, ствердив на попередньому слідстві і в судовому засіданні, що він очолював розвідувальну групу радянських партизанів в березні 1944 року.

В районі с. Малі Джари на партизанів цієї розвідувальної групи був вчинений напад націоналістичної банди ОУН-УПА. Під час бою з бандитами один партизан був вбитий, а двоє були поранені і захоплені в полон бандитами та страчені ними після допиту.

/том 5, а.с. 239-250/.

Про участь Малаженського у вбивстві тринадцяти жителів с. Старгород ствердили на попередньому слідстві і в судовому засіданні свідки Дубас, Савка, Вавренюк, Яблонський, Федина, Пулавський, Чабан, Башук /том 3, а.с. 205-214, том 6, а.с. 76-95; том 3, а.с. 262-266; том 4, а.с. 1-12; том 4, а.с. 13-18; том 4, а.с. 19-23; том 4, а.с. 24-28; том 4, а.с. 40-44; том 4, а.с. 54-56/.

Вина Малаженського по цьому епізоду стверджується також довідкою Федорівцівської сільської Ради від 10 червня 1967 року.

/том 9, а.с. 42/.

Про направлення в банду ОУН-УПА жителів сіл Старгород і Печегори ствердили на попередньому слідстві і в судовому засіданні Сидор, Денисюк і Гашай /том 3, а.с. 71-73, том 6, а.с. 3-9, том 6, а.с. 18-20; том 3, а.с. 147-149; том 6, а.с. 6-8/.

Вина Малаженського по епізоду добровільного вступу в карний батальйон-31 і його безпосередньої участі в карних акціях в складі цього батальйону і дивізії "СС-Галичина" стверджується на попередньому слідстві і в судовому засіданні показами свідків Денисюка, Вавренюка, Палія Івана, Черчука, Пасальського, Шарка /том 3, а.с. 90-94; том 4, а.с. 10-12; том 3, а.с. 45; том 5, а.с. 251-268; том 5, а.с. 269-283; том 5, а.с. 284-299, том 6, а.с. 187-191/.

Вина Малаженського по цьому епізоду стверджується також довідкою Президії волосної народної Ради /ПНР/ від 12 вересня 1967 року за № ДЗ-298/67, довідкою окружного управління Союзу борців за свободу і демократію в Любліні /ПНР/ від 4 серпня

7.-

1967 року за № 2780/67, виписком з анкети про екзекуції українських націоналістів карного батальйону -31 /том 8, а.с. 311-312, 309-310, 164-171/ та іншими матеріалами справи.

На підставі наведеного Судова колегія вважає повністю доведеною вину підсудного Малаженського в скоєнні таких особливо-небезпечних державних злочинів, як організаційна діяльність, спрямована на підготовку і вчинення ряду терористичних актів, до створення такої організації, що має на меті вчинити такі терористичні акти, участь в антирадянській організації, а також безпосередня участь в скоєнні терористичних актів, зокрема, проти радянських партизанів на тимчасово окупованій німецько-фашистськими загарбниками території Радянської України та ПНР.

Підсудний Малаженський повинен відповідати за скоєні ним особливо небезпечні державні злочини, передбачені част. I ст. 58 та ст. 64 КК УРСР, у відповідності з Указом Президії Верховної Ради Союзу РСР від 4 березня 1965 року "Про покарання осіб, винних в злочинах проти миру і людяності і військових злочинах, незалежно від часу вчинення злочинів та Постановою Президії Верховної Ради Союзу РСР від 3 вересня 1965 року "Про застосування Указу Президії Верховної Ради Союзу РСР від 4 березня 1965 року "Про покарання осіб, винних в злочинах проти миру і людяності і військових злочинах, незалежно від часу вчинення злочинів".

При обранні міри покарання і виду утримання в місцях ув'язнення Малаженському Судова колегія врахувала виключну тяжкість і небезпеку скоєних ним злочинних дій, а також суспільну небезпеку його особи.

На підставі наведеного, керуючись ст. ст. 323, 324 КПК УРСР, Судова колегія в кримінальних справах Львівського обласного суду

П Р И Г О В О Р И Л А:

МАЛАЖЕНСЬКОГО Василя Івановича визнати винним та обрати покарання за ст. ст. 58 част. I та 64 КК УРСР, за сукупністю цих злочинів на підставі ст. 42 КК УРСР - п'ятнадцять років позбавлення волі, з відбуттям перших п'яти років в тюремному ув'язненні, а послідуєчих десяти років позбавлення волі у виправно-трудовах колоніях суворого режиму з конфіскацією всього особисто-належного йому майна без заслання.

Строк відбуття покарання з зарахуванням попереднього ув'язнення рахувати засудженому Малаженському з 3 лютого 1967 року /Протокол затримання від 3 лютого 1967 року - том I, а.с. 7-9/.

Міру запобіжного заходу відносно засудженого Малаженського залишити попередню до набуття вироком законної чинності - тримання під вартою в слідчому ізоляторі УКДБ по Львівській області.

Стягнути з засудженого Малаженського в прибуток держави судові витрати 398 крб. 29 коп. /судові витрати на попередньому слідстві 247 крб. 68 коп., судові витрати під час судового слідства 150 крб. 61 коп./.

Речові докази по справі відсутні.

8.-

279

Вирок може бути оскаржений до Верховного суду Української РСР на протязі семи діб з дня вручення копії цього вироку засудженому.

Головуючий - Крючков-Дворецький
Народні засідателі - Партикевич, Мальчицький

З оригіналом згідно

член Львівського облсуду

Крючков
КРЮЧКОВ-ДВОРЕЦЬКИЙ.

Справа № 1к 68

Категорія ст 58 з 1, ст 64 КК

Вирок ухвалено за головуванням т. Крючкова - Воронького
Доповідач т. Омельяненко

У х в а л а

Ім'ям Української Радянської Соціалістичної Республіки
Судова колегія в крим. справах Верховного Суду Української Радянської
Соціалістичної Республіки в складі:

Головуючого т. Галущенка Ф Я
Членів суду тт. Мухомова Є Я, Омельяненко Г М
за участю прокурора тов. Яковського І У
за адвокатів тт. —

розглянула в судовому засіданні 16 січня 1968р.

крим. справу за ^{продовженням} _{кас. скарг.} засудженого Малахенського В І

на вирок Львівського обласного суду від 15 грудня 1967р., яким

Малахенський Василь Іванович, 14 жовтня 1916 року народження, український мовець с. Станьгород Сокальського району, Львівської області, українець, з початковою освітою, одружений, ніде не працював — засуджений

за ст 58 з 1 та ст 64 КК УРСР на відставі ст 42 КК УРСР на 15 (п'ятнадцять) років позбавлення волі з відбуттям терміну 5-ти (п'яти) років в тюрмі і наступуючих 10-ти (десяти) років з обмежено-примусовою колективною сурового режиму з конфіскацією всього особистого майна без залишку.

Замукавши доповідача, вироком прокурора, який вважав, що касаційна скарга задоволенню не підлягає, розширивши межі терміну страти, судова колегія

визнала:

Малахенський визнаний винним в

на зазначеним Маматенському вказаного злочину + управлінням.

Винністія Маматенського у вчиненні інших злочинів, за які його зазначено, задоволені задоволенням сироти мати доведена і він свідками, при яких вони були вчинені. докладно розповів про об-

значенні дії Маматенського кваліфіковані і управлінню, а міра покарання відносно нього судом обрана з врахуванням дійсною небезпечності винного злочину, особи винного і обставин справи, що пом'якшують і обтяжують відповідальність, тому підлягає деяким змінкам.

На підставі наведеного, керуючись статтями 363, 364 кримінального кодексу, судова коллегія

уважала:

Касаційну скаргу зазначеного Маматенського Василя Івановича залишити без задоволення, а вирок Львівського обласного суду від 15 грудня 1967р. відносно нього без зміни.

Головуючий

[Signature]

Члени суду

[Signatures]